

A III. IFJÚSÁGI KOMPLEX ROVARÁSZ ESEMÉNY EREDMÉNYEI: ADATOK BAKONYSZENTLÁSZLÓ TÉRSÉGÉNEK LÉGYFAUNÁJÁHOZ (DIPTERA: BRACHYCERA)

VARGA NIMRÓD

H-1146 Budapest, Thököly út 119., E-mail: vizabajusz@gmail.com

VARGA, N: *Results of the III. Youth Complex Entomological Event: Diptera: Brachycera (Hungary, Bakony).*

Abstract: The III. Complex Entomological Event for Hungarian Young Entomologists (organised by Ádám Mészáros) was held in Vinye (Bakonyszentlászló). During this period, participants collected insects from several orders (Hemiptera, Coleoptera, Lepidoptera, Diptera etc.). The present study aims to show the results focusing on the suborder Brachycera.

Keywords: Sweep netting, Cuha Valley, Bakony mountains, Tachinidae, light-traps

Bevezetés

A 2024-es évben, augusztus 2. és 9. között került megrendezésre a III. Ifjúsági Komplex Rovarászati Esemény Mészáros Ádám szervezésében. Ezen 7 nap alatt a résztvevők célja elsődlegesen a Vinye (Bakonyszentlászló) környékén elhelyezkedő területek rovarfaunájának felmérése volt. Az anyagok nagy részének feldolgozása után az összesített fajlista több mint 1000 fajt tartalmazott. Az esemény során gyűjtött csoportokból több összefoglaló cikk is készült (Auchenorrhyncha: SCHLITT 2026, Lepidoptera: BALOGH & HORVÁTH 2026, Coleoptera: SZÉKELY *et al.* 2026), jelen tanulmány célja a 7 nap alatt gyűjtött Brachycera-anyag feldolgozott részének publikálása.

Magyarországi viszonylatban a Bakony kétszárnyúak szempontjából a jobban kutatott régiók közé tartozik. A hegységről és a környéki területekről több nagyterjedelmű összefoglaló munka is készült egyes családok tekintetében (pl. Tachinidae: TÓTH 2012; Syrphidae: TÓTH

2001; Tipulidae: VÁLY 1983), valamint számos kisebb terjedelmű, faunisztikai jellegű cikk (pl. DISNEY *et al.* 2014, TÓTH 1980). A Bakony Diptera kutatásának helyzetét TÓTH (1992) foglalta össze, számos családhoz említve fontosabb faunisztikailag/taxonómiailag kiemelkedő adatokat, valamint a Bakonyból 1992-ig kimutatott fajok számát 2000-re becsülte. Ez a szám későbbi aktív gyűjtésekkel természetesen jelentősen növekedett.

Anyag és módszer

Összesen 7 nap került sor éjszakai fénycsapdázásokra/lepedőzésekre (többnyire Vinye környékén, illetve a közeli Zsidó-réten). Ezekhez 160 és 125 W-os higanygőzzókat, valamint a 20 W-os, E27-es Sylvania UV-A kompakt fénycsővet használtuk (1. ábra). Minden nap több, egymáshoz közeli helyszínen is üzemelt fénycsapda, vagy lepkészlepedő.

1. ábra: Vinye közelében felállított lepedő (fotó: Horváth Áron)

Emellett természetesen nappali gyűjtéseket is folytattunk. Ezek túlnyomórészt fűhálóval, kisebb részben egyeléssel történtek. Ezen kívül egy Malaise-csapda másodikától nyolcadikáig végig gyűjtött, másodikától negyedikéig a Cuha-völgyben, egy elegyes erdőben, míg negyedikétől nyolcadikáig a Zörög-tető (Bakonyzentkirály) környékén, egy homokos élőhelyen. Továbbá, talajcsapdák és sárgalapcsapdák is segítettek a gyűjtésben, előbbieknél a csalétek többnyire csirkemáj volt.

A példányok előlése főleg kloroformmal és fagyasztással történt, azonban a talajcsapdában etilén-glikol oldat, míg a Malaise-csapdában 70%-os alkohol volt. Minden példány szárazon került preparálásra, ezeknek nagy része ideiglenesen a szerző magángyűjteményében, néhány pedig a Magyar Természettudományi Múzeum Állattárának léggűjteményében került elhelyezésre.

A határozások számos különböző forrásból történtek, ezek közül a legfontosabbak: BOT & VAN DER MEUTTER 2023, DRAKE 1993, GREGOR *et al.* 2016, ISMAY 1978, MIHÁLYI 1986, NARTSHUK & FEDOSEEVA 2011, PAPP & ČERNÝ 2016, PAPP & SOÓS 1981, POVOLNÝ & VERVES 1997, SIVELL 2021, Soós 1980, ŠIFNER 2003, TSCHORSNIG & HERTING 1994, VAN DER BROEK & SCHULTEN 2017, WÉBER 1989, ZEEGERS & SCHULTEN 2022.

1. táblázat: A gyűjtőhelyek kódjai

Kód	Település	Szűkebb földrajzi hely/koordináta	A gyűjtés időpontja az adott területen
BS	Bakonyszentlászló	Sokorói-Bakony-ér forrásvidéke (47°23'44.1"N 17°48'48.2"E 100 méteres körzete)	2024.8.5.
BSZ	Bakonyszentkirály	Zörög-tető környéke (47°20'31"N 17°52'00"E 50 méteres körzete)	2024.8.3–8.
BT	Bakonyszentlászló	Tópart, és közeli égeres (47°24'04.7"N 17°49'53.6"E 200 méteres körzete)	2024.8.5.
BZSR	Bakonyszentlászló	Zsidó-rét (47°21'57"N 17°50'10"E 50 méteres körzete)	2024.8.3–8.
FL	Fenyőfő	Fenyőfő legelő (47°20'41"N 17°46'28"E 200 méteres körzete)	2024.8.3.
FŐ	Fenyőfő	Ősfenyves és környéke (47°21'17"N 17°46'06"E 300 méteres körzete)	2024.8.3.
FT	Bakonyszentlászló	Fenyves tó/Hányó (47°22'28"N 17°47'55"E 20 méteres körzete)	2024.8.3–8.
FVÁ	Fenyőfő	Falu, vizes árok (47°21'09"N 17°46'27"E 100 méteres körzete)	2024.8.3.
VN	Bakonyszentlászló	Vínye, (47°21'33.4"N 17°49'26.6"E 300 méteres körzete)	2024.8.2–9.

Az anyag feldolgozása során az esetek igen jelentős részében került sor ivarszervi vizsgálatokra. Ehhez a levágott potrohvégek híg NaOH-oldatban kerültek főzésre, majd vízben áztatás (kb. 1-2 perc), a maradék lúg semlegesítése (tömény tejsavval (96%)), és vizsgálat után az ivarszervek glicerinben lettek elhelyezve.

A gyűjtőhelyek az **1. táblázatban**, míg az alkalmazott gyűjtési módszerek a **2. táblázatban** szerepelnek, ezeket a szerző praktikus okokból kódokkal jelöli.

2. táblázat: A gyűjtési módszerek kódjai

Kód	Gyűjtési módszer
e	egyelés
fő	fénycsapdázás/lepedőzés
h	hálózás (növényzet, vagy iszap fölött)
m	Malaise-csapda
s	ragadós sárgalap-csapda
ta	talajcsapda

Eredmények

A gyűjtött Brachycera-anyagból a szerző a legtöbb családot feldolgozta, azonban ez például az Anthomyiidae, Phoridae és Sepsidae családoknál nem történt meg, emiatt ezek itt nem szerepelnek. Így összesen az alábbi listában 39 légy család 183 faja szerepel, több, mint 350 meghatározott példánnyal. A feldolgozott családok tekintetében is maradtak természetesen fajra határozatlan példányok, a lista ezek nagy részét is tartalmazza, azonban meg kell említeni, hogy egyes családokból/nemzetségekből (pl. Sarcophagidae) csak a hímek kerültek preparálásra a nőstények gyakorta kétséges identifikációja végett.

Fajlista

Anthomyzidae – Tüskéscombú legyek

Paranthomyza nitida (Meigen, 1838) – BZSR: 1 ♂ (h)

Agromyzidae – Aknázólegyek

Cerodontha geniculata (Fallén, 1823) – VN: 1 ♂ (fő)

Asilidae – Rablólegyek

Aneomochtherus flavicornis (Ruthe, 1831) – VN: 1 ♀ (e)

Choerades fimbriata (Meigen, 1820) – VN: 1 ♂ (e)

Machimus gonatistes (Zeller, 1840) – FL: 1 ♀ (e)

Tolmerus cingulatus (Fabricius, 1781) – BT: 2 ♂ (e), FL: 2 ♂, 1 ♀ (h)

Asteiidae – Törékenylegyek

Asteia concinna Meigen, 1830 – FVÁ: 1 ♂ (h)

Bombyliidae – Pöszörlegyek

Anthrax anthrax (Schrank, 1781) – FÖ: 1 ♀ (e)

Villa sp. (cf. *hottentotta* (Linnaeus, 1758)) – FVÁ: 1 ♀ (e)

Calliphoridae – Fémeslegyek

Calliphora vicina Robineau-Desvoidy, 1830 – VN: 1 ♀ (ta)

Lucilia caesar (Linnaeus, 1758) – VN: 1 ♂ (fê), 1 ♀ (ta)

Onesia austriaca Villeneuve, 1920 – VN: 2 ♂, 2 ♀ (fê)

Campichoetidae

Campichoeta punctum (Meigen, 1830) – VN: 2 ♀ (h)

Chloropidae – Gabonalegyek

Camarota curvipennis (Latreille, 1805) – BSZ: 1 ♂ (h)

Centorisoma elegantulum Becker, 1910 – BSZ: 1 ♀ (h)

Elachiptera cornuta (Fallén, 1820) – BS: 1 ♀ (h)

Elachiptera tuberculifera (Corti, 1909) – VN: 1 ♀ (h)

Melanochaeta pubescens (Thalhammer, 1898) – FL: 5 ♂ (h)

Oscinella maura (Fallén, 1820) – FÖ: 1 ♂ (h)

Oscinella pusilla (Meigen, 1830) – VN: 1 ♂ (h)

Oscinella sp. – BSZ: 2 ♂ (h)

Phyladelphus thalhammeri Becker, 1910 – VN: 1 ♂ (h)

Thaumatomyia glabra (Meigen, 1830) – BSZ: 1 ♂ (h)

Clusiidae – Fatönklegyek

Clusia flava (Meigen, 1830) – VN: 1 ♂ (fê), 1 ♀ (e)

Clusiodes albimana (Meigen, 1830) – VN: 1 ♂ (h)

Paracclusia tigrina (Fallén, 1820) – VN: 1 ♂ (h)

Diatatidae – Turjánlegyek

Diatata fuscula (Fallén, 1823) – VN: 1 ♂ (h)

Dolichopodidae – Szúnyoglábú legyek

Campsicnemus scambus (Fallén, 1823) – BS: 1 ♀ (h)

Campsicnemus sp. – VN: 1 ♀ (fê)

Chrysotimus flaviventris (Roser, 1840) – VN: 1 ♂ (h)

Chrysotimus molliculus (Fallén, 1823) – BZSR: 2 ♂: 1 (h), 1 (fê), VN: 3 ♂, 2 ♀ (h)

Chrysotus gramineus (Fallén, 1823) – VN: 1 ♂ (fê), 1 ♀ (h)

Chrysotus pulchellus Kowarz, 1875 – FÖ: 1 ♂ (h)

Dolichopus griseipennis Stannius, 1831 – VN: 2 ♂ (h)

Dolichopus latilimbatus Macquart, 1828 – BS: 1 ♂ (h)

Rhaphium macrocerum Meigen, 1824 – BS: 1 ♂ (h)

Sympycnus pulicarius (Fallén, 1823) – BS: 2 ♂ (h)

Dryomyzidae – Hosszúszárnyú legyek

Dryomyza anilis Fallén, 1820 – VN: 2 ♂, 2 ♀ (ta)

Dryope flaveola (Fabricius, 1794) – VN: 2 ♂, 1 ♀ (h)

Ephydriidae – Vízilegyek*

- Axysta* sp. – BS: 1 ♂ (h)
Coenia palustris (Fallén, 1823) – BS: 1 ♀ (h)
Discocerina obscurella (Fallén, 1813) – VN: 3 pld (h)
Discomyza incurva (Fallén, 1823) – BSZ: 1 ♂ (h)
Ditrichophora calceata (Meigen, 1830) – BS: 2 pld (h)
Ditrichophora sp. – VN: 1 pld (h)
Hyadina guttata (Fallén, 1813) – BS: 2 ♀ (h), BSZ: 1 ♂ (h)
Limnellia quadrata (Fallén, 1813) – VN: 1 ♂ (h)
Nostima picta (Fallén, 1813) – BSZ: 2 pld (h), VN: 1 pld (h)
Notiphila sp. – FÖ: 2 ♂ (h)
Parydra coarctata (Fallén, 1813) – BS: 2 pld (h), VN: 4 pld (h)
Parydra fossarum (Haliday, 1833) – VN: 2 ♂ (h)
Parydra pusilla (Meigen, 1830) – VN: 1 pld (h)
Philygria interstincta (Fallén, 1813) – VN: 1 pld (h)
Philygria posticata (Meigen, 1830) – VN: 1 ♂ (h)
Philygria stictica (Meigen, 1830) – FT: 1 pld (h), VN: 1 pld (h)
Trimerina madizans (Fallén, 1813) – VN: 1 ♂ (h)
Scatella sp. – VN: 1 ♀ (h)
Scatella stagnalis (Fallén, 1813) – VN: 1 ♂ (h)

*Az Ephydriidae család esetén boncolás nélkül időnként nehezen kivitelezhető ivarhatározás miatt egyes esetekben az ivarok nem kerültek feltüntetésre a fogott taxonoknál.

Fanniidae

- Fannia armata* (Meigen, 1826) – VN: 2 ♂: 1 (fő) 1 (h), BSZ: 2 ♂ (h)
Fannia canicularis (Linnaeus, 1761) – VN: 1 ♂ (h)
Fannia rondanii (Strobl, 1893) – VN: 1 ♂ (h), BSZ: 1 ♂ (h)
Fannia serena (Fallén, 1825) – VN: 1 ♂ (h)

Heleomyzidae – Tüskésszárnyú legyek

- Suillia affinis* (Meigen, 1830) – VN: 4 ♂: 2 (ta), 2 (h), 1 ♀ (ta)
Suillia gigantea (Meigen, 1830) – VN: 5 ♂: (ta)
Suillia pallida (Fallén, 1820) – VN: 1 ♂: (ta)
Suillia variegata (Loew, 1862) – VN: 2 ♂: (ta)

Hybotidae

- Drapetis ephippiata* (Fallén, 1815) – BSZ: 1 ♀ (h)
Hybos culiciformis (Fabricius, 1775) – VN: 3 ♂ (h)

Lauxaniidae – Korhadéklegyek

- Aulogastromyia anisodactyla* (Loew, 1845) – VN: 1 ♀ (h)
Calliopum similimum (Collin, 1933) – VN: 2 ♂ (h)
Meiosimyza decempunctata (Fallén, 1820) – VN: 2 ♀: 1 (fő), 1 (h)
Meiosimyza platycephala (Loew, 1847) – VN: 1 ♂ (h)
Meiosimyza rorida (Fallén, 1820) – VN: 3 ♂: 1 (fő), 2 (h), 2 ♀ (h)

Minettia fasciata (Fallén, 1826) – BS: 1 ♂ (h), VN: 2 ♂ (h)
Minettia longipennis (Fabricius, 1794) – VN: 1 ♂ (h)
Minettia plumicornis (Fallén, 1820) – VN: 1 ♀ (h)
Sapromyza quadripunctata (Gimmerthal, 1842) – VN: 1 ♂ (fĕ)
Tricholauxania praeusta (Fallén, 1820) – VN: 3 ♂ (h)

Lonchaeidae – Szőröshomlokú legyek

Silba fumosa (Egger, 1862) – BZSR: 1 ♀ (fĕ), VN: 1 ♂, 4 ♀ (fĕ)

Lonchopteridae – Hosszúszárnyú legyek

Lonchoptera lutea Panzer, 1809 – VN: 3 ♂ (h)

Milichiidae – Pákosztoslegyek

Phyllomyza securicornis Fallén, 1823 – VN: 1 ♂ (h)

Muscidae – Igazi legyek

Atherigona varia (Meigen, 1826) – BSZ: 2 ♂ (h)
Coenosia agromyzina (Fallén, 1825) – BS: 1 ♀ (h), VN: 3 ♂: 2 (fĕ), 1 (h), 10 ♀: 3 (fĕ), 7 (h)
Coenosia ruficornis Macquart, 1835 – VN: 2 ♀ (h)
Coenosia rufipalpis Meigen, 1826 – VN: 1 ♂ (h)
Coenosia strigipes Stein, 1916 – VN: 1 ♀ (h)
Coenosia testacea (Robineau-Desvoidy, 1830) – VN: 1 ♂ (h)
Coenosia tigrina (Fabricius, 1775) – BZSR: 1 ♂ (h), VN: 1 ♂, 2 ♀ (fĕ)
Haematobosca stimulans (Meigen, 1824) – VN: 1 ♀ (e)
Hebecnema vespertina (Fallén, 1823) – VN: 1 ♂ (fĕ)
Helina evecta (Harris, 1780) – VN: 5 ♀: 4 (fĕ), 1 (h)
Helina deleta (Stein, 1914) – VN: 6 ♂: 5 (fĕ), 1 (h), 2 ♀: 1 (fĕ), 1 (h)
Helina depuncta (Fallén, 1825) – BT: 3 ♀ (h), VN: 6 ♀: 5 (fĕ), 1 (h)
Helina latitarsis Ringdahl, 1924 – BZSR: 1 ♂ (h)
Hydrotaea cyrtoneurina (Zetterstedt, 1845) – VN: 1 ♂ (fĕ)
Hydrotaea irritans (Fallén, 1823) – BS: 1 ♀ (h), VN: 2 ♀ (h)
Hydrotaea meteorica (Linnaeus, 1758) – VN: 1 ♂ (fĕ)
Limnophora maculosa (Meigen, 1826) – VN: 1 ♂ (h)
Limnophora riparia (Fallén, 1824) – VN: 1 ♂ (h)
Limnophora sp. – VN: 1 ♀ (h)
Musca autumnalis De Geer, 1776 – VN: 1 ♂, 1 ♀ (fĕ)
Musca tempestiva Fallén, 1817 – BZSR: 1 ♂ (h)
Muscina levida (Harris, 1780) – VN: 1 ♂ (ta)
Muscina prolapsa (Harris, 1780) – VN: 1 ♂ (ta)
Mydaea nebulosa (Stein, 1893) – VN: 1 ♀ (h)
Phaonia pallida (Fabricius, 1787) – VN: 1 ♀ (fĕ)
Phaonia scutellata (Zetterstedt, 1845) – VN: 1 ♂ (fĕ)
Phaonia trimaculata (Bouché, 1834) – VN: 1 ♂ (fĕ)

Mythicomyiidae

Empididecus hungaricus Thalhammer, 1911 – FL: 1 ♂, 1 ♀ (h)

Opomyzidae – Földilegyek

- Geomyza tripunctata* Fallén, 1823 – FŐ: 1 ♀ (h), VN: 1 ♀ (h)
Geomyza venusta (Meigen, 1830) – VN: 2 ♀ (h)
Opomyza florum (Fabricius, 1794) – BZSR: 1 ♂ (h), VN: 2 ♂ (1 fē), 1 (h)
Opomyza germinationis (Linnaeus, 1758) – BZSR: 1 ♀ (h), VN: 1 ♂ (fē), 1 ♀ (h)
Opomyza petrei Mesnil, 1934 – BS: 1 ♂ (h), FŐ: 1 ♂ (h), VN: 1 ♀ (h)

Pallopteridae – Rámáslegyek

- Palloptera umbellatarum* (Fabricius, 1775) – VN: 1 ♀ (h)
Palloptera ustulata Fallén, 1820 – BS: 1 ♀ (h)

Polleniidae – Gilisztalegyek

- Pollenia amentaria* (Scopoli, 1763) – VN: 1 ♂ (h)
Pollenia griseotomentosa Jacentkovský, 1944 – VN: 1 ♂ (fē)
Pollenia labialis Robineau-Desvoidy, 1863 – BSZ: 1 ♂ (h)
Pollenia similis (Jacentkovský, 1941) – VN: 1 ♂ (h)
Pollenia sp. (*amentaria-csoport*) – VN: 1 ♀ (h)

Psilidae – Csúpszalegyek

- Chyliza leptogaster* (Panzer, 1797) – VN: 1 ♂ (h)

Rhagionidae – Kószalegyek

- Rhagion scolopaceus* (Linnaeus, 1758) – VN: 1 ♂ (m)

Sarcophagidae – Húslegyek

- Metopia argyrocephala* (Meigen, 1824) – BZSR: 1 ♂ (h)
Metopia campestris (Fallén, 1810) – FŐ: 1 ♂ (h)
Sarcophaga albiceps Meigen, 1826 – VN: 3 ♂ (ta)
Sarcophaga caeurulescens Zetterstedt, 1838 – VN: 1 ♂ (ta)
Sarcophaga haemorrhoea Meigen, 1826 – VN: 1 ♂ (fē)
Sarcophaga insibilobata Pandellé, 1896 – VN: 1 ♂ (e)
Sarcophaga lehmanni Müller, 1922 – VN: 7 ♂: 3 (e), 2 (fē), 2 (ta)
Sarcophaga noverca Rondani, 1861 – VN: 1 ♂ (e)
Sarcophaga subvicina Baranov, 1937 – VN: 8 ♂: 1 (fē), 3 (e), 4 (ta)
Sarcophaga variegata (Scopoli, 1763) – VN: 1 ♂ (e), BSZ: 1 ♂ (e)
Taxigramma heteroneura (Meigen, 1830) – VN: 1 ♂ (h)

Scathophagidae – Töviseslegyek

- Cordilura albipes* – (Fallén, 1819) – VN: 1 ♂ (h)

Sciomyzidae – Szarvaslegyek

- Coremacera marginata* (Fabricius, 1775) – FVÁ: 1 ♀ (h), VN: 1 ♂ (h)
Pherbellia cinerella (Fallén, 1820) – BZSR: 1 ♀ (h), FL: 1 ♀ (h), FVÁ: 2 ♂, 4 ♀ (h)
Pteromicra glabricula (Fallén, 1820) – VN: 1 ♀ (h)
Trypetoptera punctulata (Scopoli, 1763) – FL: 1 ♂ (h)

Sphaeroceridae – Trágyalegyek

- Crumomyia fimetaria* (Meigen, 1830) – VN: 1 ♂ (h)
Paralimosina fucata (Rondani, 1880) – FT: 1 ♂ (h)
Pseudocollinella humida (Haliday, 1836) – VN: 1 ♂ (h)
Rachispoda lutosoidea (Duda, 1938) – VN: 1 ♂ (h)
Sphaerocera curvipes Latreille, 1805 – VN: 1 ♀ (h)

Stratiomyidae – Katonalegyek

- Oxycera meigenii* Staeger, 1844 – FVÁ: 1 ♂, 1 ♀ (h)

Syrphidae – Zengőlegyek

- Baccha elongata* (Fabricius, 1775) – VN: 1 ♀ (fë)
Cheilosia ruffipes (Preyslser, 1793) – FÖ: 1 ♀ (e)
Cheilosia sp. – BS: 1 ♂ (h)
Chrysogaster sp. – FÖ: 1 ♂ (h)
Eumerus sp. (*amoenus-csoport*) – FÖ: 1 ♀ (h)
Paragus haemorrhus Meigen, 1822 – BS: 1 ♂ (h), BSZ: 1 ♂ (h), FL: 1 ♂ (h)
Paragus pecchiolii Rondani, 1857 – VN: 2 ♂ (fë)
Xylota segnis (Linnaeus, 1758) – VN: 1 ♂ (e)

Tabanidae – Bögölyök

- Haematopota crassicornis* Wahlberg, 1848 – VN: 1 ♂ (fë)
Haematopota italica Meigen, 1804 – VN: 4 ♂ (fë), 2 ♀: 1 (fë), 1 (h)
Haematopota phivalis (Linnaeus, 1758) – VN: 1 ♂ (fë)
Tabanus glaucopsis Meigen, 1820 – VN: 2 ♂ (fë), 2 ♀ (h)
Tabanus tergestinus Egger, 1859 – VN: 2 ♂ (fë)

Tachinidae – Fürkészlegyek

- Besseria* sp. – FÖ: 1 ♂ (h)
Billaea triangulifera (Zetterstedt, 1844) – VN: 1 ♂ (fë)
Campylocheta inepta (Meigen, 1824) – BZSR: 1 ♂ (fë)
Carcelia sp. (*lucorum/dubia*) – BZSR: 1 ♀ (fë)
Cylindromyia pilipes (Loew, 1844) – VN: 1 ♂ (h)
Cylindromyia pusilla (Meigen, 1824) – FL: 4 ♂ (h)
Dexia rustica (Fabricius, 1775) – VN: 1 ♀ (h)
Eurysthaea scutellaris (Robineau-Desvoidy, 1849) – VN: 1 ♀ (fë)
Gastrolepta anthracina (Meigen, 1826) – VN: 1 ♀ (fë)
Gymnosoma clavatum (Rohdendorf, 1947) – BZSR: 1 ♂ (h)
Gymnosoma nitens Meigen, 1824 – BZSR: 1 ♀ (h)
Gymnosoma rotundatum (Linnaeus, 1758) – FÖ: 1 ♂, 1 ♀ (h), VN: 1 ♀ (h)
Leucostoma anthracina (Meigen, 1824) – VN: 2 ♀ (fë)
Leucostoma turonicum Dupuis, 1964 – FL: 1 ♀ (h)
Linnaemyia sp. – BSZ: 1 ♂ (h)
Medina separata (Meigen, 1824) – VN: 2 ♂ (fë)
Microsoma exiguum (Meigen, 1824) – VN: 1 ♀ (fë)

Mintho rufiventris (Fallén, 1817) – VN: 1 ♂ (fĕ)
Neaera laticornis (Meigen, 1824) – VN: 2 ♀: 1 (fĕ), 1 (h)
Paratryphera barbatula (Rondani, 1859) – VN: 2 ♀ (fĕ)
Peribaea tibialis (Robineau-Desvoidy, 1851) – FŐ: 2 ♀ (h)
Prooppia nigripalpis (Robineau-Desvoidy, 1847) – FŐ: 1 ♀ (h)
Prosenia siberita (Fabricius, 1775) – VN: 1 ♂ (h)
Spallanzania quadrimaculata Herting, 1967 – FŐ: 1 ♀ (h)
Synactia parvula (Rondani, 1861) – BSZ: 1 ♂ (m)
Voria ruralis (Fallén, 1810) – VN: 1 ♀ (fĕ)

Tephritidae – Fúrólegyek

Anomoia purmunda (Harris, 1780) – BSZ: 1 ♂, 1 ♀ (h)
Dioxya bidentis (Robineau-Desvoidy, 1830) – FŐ: 1 ♂ (h), FT: 1 ♂ (h)
Philophylla caesio (Harris, 1780) – BSZ: 1 ♀ (h)
Sphenella marginata (Fallén, 1814) – FŐ: 1 ♀ (h), FT: 1 ♀ (h)
Terellia serratulae (Linnaeus, 1758) – VN: 1 ♂ (h)
Trupaena stellata (Fuessly, 1775) – BSZ: 1 ♀ (h)
Urophora quadrifasciata (Meigen, 1826) – FL: 1 ♂ (h), VN: 1 ♂, 1 ♀ (h)
Urophora solstitialis (Linnaeus, 1758) – VN: 1 ♀ (h)

Therevidae – Tőröslegyek

Clorismia ardea (Fabricius, 1794) – VN: 1 ♂ (fĕ)
Thereva apicalis Wiedemann, 1821 – BT: 1 ♂, 1 ♀ (e) (copulában fogott példányok)
Thereva aurata Loew, 1854 – BT: 1 ♀ (e), VN: 2 ♂ (fĕ)
Thereva nobilitata (Fabricius, 1775) – VN: 2 ♂ (fĕ)

Ulidiidae – Foltoslegyek

Callopietromyia annulipes (Macquart, 1855) – BSZ: 1 ♀ (h)

Xylomyidae – Falegyek

Solva marginata (Meigen, 1820) – VN: 1 ♀ (m)

Összefoglalás

A gyűjtések közül a legjelentősebb példányszámot egyértelműen a nagyrészt kiszáradt Cuha medrében történő gyűjtés eredményezte, közvetlenül a Vinye alatti területen (**2. ábra**). Itt egyes fajok igen jelentős abundanciája volt megfigyelhető (pl. *Parydra coarctata* (Fallén, 1813) (Ephydridae)). A kiszáradó patakmederben a legeredményesebb gyűjtési technikának az iszap felett néhány centiméterre történő hálózás bizonyult.

A Zörög-tető környéki nagyon száraz gyepeken, illetve homokos területeken történő gyűjtések szintén jelentős mennyiségű anyagot eredményeztek, tömegesen egyes Anthomyidae-fajok jelentek meg a fénycsapdákon. Ezen a területen került elhelyezésre a Malaise-csapda, illetve a sárgalap-csapdák is. A sárgalap csapdákról viszonylag kevés használható kétszárnyú anyag került preparálásra.

2. ábra: A Cuha medre, az egyik legeredményesebb gyűjtőpont
(fotó: Varga Nimród)

A Fenyőfői-Ősfenyves központibb, zártabb és külsőbb, nyíltabb területeit is vizsgáltuk, augusztus 3-án. A zömmel kiszáradt Ősfenyves belső, erdei területeiről lényegesen kevesebb, a külső gyepekről azonban jelentős anyag lett begyűjtve. Ugyanezen a napon a Fenyőfői Legelőn is gyűjtöttünk, a szinte teljesen kiszáradt gyepen igen kevés Diptera-t észleltünk. Fenyőfőn továbbá eredményesnek bizonyult egy, a faluban lévő vizes árok, magas növényzettel, ahol összegyűltek a legyek, a környék egyetlen nedves pontja gyanánt. Ezekon kívül, Bakonyszentlászlón, a falu környékén (különböző vizes élőhelyeken (égeres erdő, tópart, nádas, patak-völgy)) történt gyűjtések is számottevő anyagot eredményeztek.

A Bakony kétszárnyúak szempontjából jól kikutatott helyzetét tekintve, meglepő, hogy a gyűjtéssorozat alatt több faunára új légyfaj is előkerült, melyek közül kettőt a szerző egy másik cikkben közöl, egy korábban Magyarországról csak kétes adatokból ismert harmadik fajjal együtt (VARGA 2025). A listából továbbá ritkaságuk/adathiányuk miatt kiemelkednek a következő fajok: *Chrysotimus flaviventris* (Roser, 1840); *Oxycera meigenii* Staeger, 1844; *Phylomyza securicornis* Fallén, 1823; *Pteromicra glabricula* (Fallén, 1820). További néhány kétséges határozású példányon tovább folynak a vizsgálatok, ezek itt nem kerültek feltüntetésre.

Köszönetnyilvánítás

Szeretnék köszönetet mondani a gyűjtéssorozat szervezőinek, illetve résztvevőinek (Balogh Botond, Bernát Máté, Cserepes Miklós, Horváth Áron, Mészáros Ádám, Mislai Kristóf, Schlitt Bence Péter és Székely Aron) a segítségükért, valamint Varga Marcellnek és Tóth Gyöngyinek a gyűjtéshez szükséges felszerelések biztosításáért.

Irodalom

- BALOGH, B. & HORVÁTH, Á. (2026): A III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény eredményei: Adatok Bakonyzentlászló térségének lepkefaunájához (Lepidoptera). – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **41**: 119-131.
- BOT, S. & VAN DE MEUTER, F. (2023): Hoverflies of Britain and North-west Europe: A photographic guide. – Bloomsbury Publishing, London, pp. 400.
- DISNEY, R. H. L., KUTASI, CS., KATONA, L.T. & TÓTH, S. (2014): New records of scuttle flies (Diptera: Phoridae) from caves in the Bakony Mountains, Hungary. – *Fragmenta Faunistica* **57**(1): 57-62.
- DRAKE, C. M. (1993): A review of the British Opomyzidae. – *British Journal of Entomology And Natural History*, **6**: 159-176.
- GREGOR, F., ROZKOŠNÝ, R., BARTÁK, M. & VAŇHARA, J. (2002): The Muscidae (Diptera) of Central Europe. – *Folia Facultatis Scientiarum Naturalium, Universitatis Masarykianae Brunensis, Biologia*, **107**: 1-280.
- ISMAY, J. W. (1978): The taxonomy of the British species of Chloropidae (Diptera). – Royal Holloway College, Egham, pp. 390.
- MIHÁLYI, F. (1986): *Fűrészlegyek–Ászkalegyek. Tachinidae–Rhinophoridae.* – In: Székessy V. (szerk.): *Magyarország Állatvilága. Fauna Hungariae. XV, 14–15.* – Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 425.
- NARTSHUK, P. E. & FEDOSEEVA, L.I. (2011): A review of the grassflies of the genus *Meromyza* Meigen, 1830 (Diptera, Chloropidae) of the Palearctic fauna, with a key to the species, analysis of synonymy, host specialization, and geographical distribution. Part 2. – *Entomological Review*, **91** (6): 778-795.
- PAPP, L. & ČERNÝ, M. (2016): Agromyzidae (Diptera) of Hungary. Vol. 2: Phytomyzinae I. – Pars Ltd., Nagykovácsi, pp. 385.
- PAPP, L. & SOÓS, Á. 1981: *Tüskésszárnyú legyek–Szikilegyek. Heleomyzidae–Tethinidae.* – In: SZÉKESSY, V. (szerk.): *Magyarország Állatvilága. Fauna Hungariae. XV, 5.* – Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 137.
- POVOLNÝ, D. & VERVES, Y. (1997): The flesh-flies of Central Europe. – *Spixiana supplement*, **24**: 1-260.
- SCHLITT, B. P. (2026): A III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény eredményei I.: Adatok Bakonyzentlászló térségének kabóca faunájához (Hemiptera: Auchenorrhyncha). – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **41**: 75-80.
- ŠIFNER, F. (2003): The family Scathophagidae (Diptera) of the Czech and Slovak Republics (with notes on selected Palearctic taxa). – *Acta Musei Nationalis Pragae, Series B, Natural History*, **59** (1–2): 1-90.

- SIVELL, O. (2021): Blow flies (Diptera: Calliphoridae, Polleniidae, Rhiniidae), Handbook for the Identification of British Insects. Vol. 10. Part 16. – Royal Entomological Society, ST. Albans, pp. 217.
- SOÓS, Á. (1981): *Csupaszlegyek–Laposfejű legyek. Psilidae–Platystomatidae*. – In: SZÉKESY V. (szerk.): *Magyarország Állatvilága. Fauna Hungariae. XV, 2*. – Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 100.
- SZÉKELY, Á., BERNÁT, M., MISLAI, K., CSEREPES, M. & MÉSZÁROS Á. (2026): A III. Ifjúsági Komplex Rovarász Esemény eredményei: adatok Bakonyszentlászló térségének bogárfaunájához (Coleoptera) – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis* **41**: 81-109.
- TÓTH, S. (1973): Adatok a Bakony-hegység pöszörlégy faunájának ismeretéhez (Diptera: Bombyliidae). – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei*, **12**: 457-466.
- TÓTH, S. (1980): Adatok a Bakony-hegység kőszalégy faunájához (Diptera: Rhagionidae). – *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei*, **15**: 175-180.
- TÓTH, S. (2000): A kétszárnyú (Diptera) fauna kutatásának helyzete a Bakony-hegységben. – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis*, **11**: 181-199.
- TÓTH, S. (2001): A Bakonyvidék zengőlégy faunája (Diptera: Syrphidae). – *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei*, **25**: 1-448.
- TÓTH, S. (2009): A Bakonyvidék fűrkészlégy faunája (Diptera: Tachinidae). – *A Bakony természettudományi kutatásának eredményei* **31**: 1-200.
- TSCHORSNIG, H. P. & HERTING, B. (1994): Die Raupenfliegen (Diptera: Tachinidae) Mitteleuropas: Bestimmungstabellen und Angaben zur Verbreitung und Ökologie der einzelnen Arten. – *Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde (A)*, **506**: 1-170.
- VÁLY, Á. (1983): Adatok a Bakony-hegység Tipulidae faunájához (Diptera: Nematocera). – *Folia Musei Historico-naturalis Bakonyiensis*, **2**: 193-202.
- VAN DER BROEK, R. & SCHULTEN, A. (2017): *Field guide to the Robberflies of the Netherlands and Belgium*. – Jeugdbondsuitgeverij, Amersfoort, pp. 136.
- VARGA, N. (2025): New records of Tachinidae from Hungary (Diptera). – *Folia Entomologica Hungarica*, **86**: 11-16.
- WÉBER, M. (1989): *Szúnyoglábú legyek–Dolichopodidae*. In: SZÉKESY V. (szerk.): *Magyarország Állatvilága. Fauna Hungariae. XIV, 14*. – Akadémiai Kiadó, Budapest, pp. 243.
- ZEEGERS, T. & SCHULTEN, A. (2022): Families of flies with three pulvilli. Field guide to Northwest Europe. – Stichting Jeugdbondsuitgeverij, s-Gravenland, pp. 256.